

วิกฤตราคากาแฟในลาตินอเมริกา

“กาแฟ” ผลผลิตทางการเกษตรที่มีปริมาณการค้ามากเป็นอันดับสองของโลก ด้วยมูลค่า ๑๕,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ/ปี กำลังอยู่ในสภาวะวิกฤตด้วยราคาที่ตกต่ำที่สุดเป็นประวัติการณ์ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการผลิต โดยเฉพาะผู้ผลิตกาแฟรายย่อยทั่วทั้งภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน ซึ่งมีจำนวนกว่า ๑๔ ล้านราย

ในปี ๒๕๖๑ ราคาเฉลี่ยของกาแฟอาราบิก้าคุณภาพดีเยี่ยมอยู่ที่ ๑.๐๑ ดอลลาร์สหรัฐ/ปอนด์ โดยลดลงต่ำสุดในเดือน

เมษายน ที่ดิ่งลงไปแตะ ๐.๙๕ ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งนับเป็นราคาต่ำที่สุดในรอบ ๑๓ ปี ส่วนราคากาแฟโรบัสต้าก็ลดลงต่ำสุดในรอบ ๙ ปี เมื่อสัปดาห์ก่อนเช่นกัน

เม็กซิโก คอสตาริกา ปานามา เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส เบลีซ โคลอมเบีย เปรู เอกวาดอร์ โบลิเวีย สาธารณรัฐโดมินิกัน จาเมกา และบราซิล เป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤตการณ์ในครั้งนี้ โดยเฉพาะบราซิลและโคลอมเบีย ที่เป็นประเทศผู้ส่งออกกาแฟมากที่สุดในโลกเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสามตามลำดับ รวมทั้งฮอนดูรัส ที่มีกาแฟเป็นสินค้าส่งออกที่มีปริมาณมากถึงหนึ่งในสามของสินค้าส่งออกทั้งหมด ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งในด้านการจ้างงาน รายได้ และการย้ายถิ่นฐาน

ด้วยราคาที่ตกต่ำลง เกษตรกรผู้ผลิตกาแฟไม่สามารถทำรายได้เพื่อชดเชยต้นทุนการผลิต มีหนี้สิน และขาดเงินลงทุนเพื่อจ้างพนักงานมาดูแลไร่เพาะปลูก ส่งผลให้เกิดโรคระบาดและระดับความสามารถในการผลิตลดลง หลายรายต้องอยู่ในสภาวะยากจน และไร้ซึ่งความมั่นคงทางอาหาร

นอกจากนี้ วิกฤตด้านผลกำไรและปัญหาเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศแบบสุดโต่งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากขึ้น เช่น ปัญหาความแห้งแล้งที่กำลังส่งผลกระทบต่อกลุ่มประเทศอเมริกากลางที่อยู่บนเส้นทางความแห้งแล้ง ยังเป็นอีกหนึ่งสาเหตุของการทิ้งถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ชนบท และการอพยพย้ายถิ่นฐานครั้งใหญ่

ในโคลอมเบียช่วง ๑๘ เดือนที่ผ่านมา เกษตรกรที่เคยเพาะปลูกกาแฟได้หันไปปลูกพืชชนิดอื่นแทน จนทำให้พื้นที่เพาะปลูกกาแฟในประเทศลดลงไปถึง ๔๐,๐๐๐ เฮกตาร์ จากเดิม ๙๒๐,๐๐๐ เฮกตาร์ เหลือ ๘๘๐,๐๐๐ เฮกตาร์ เนื่องจากสามารถทำรายได้จากกาแฟได้เพียง ๒๐๙ ดอลลาร์สหรัฐ/กาแฟ ๑๒๕ กิโลกรัม ในขณะที่ต้นทุนการผลิตอยู่ที่ ๒๓๗ ดอลลาร์สหรัฐ

แนวทางการแก้ไข

เนื่องด้วยวิกฤตราคากาแฟนี้เป็นปัญหาใหญ่ และอยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ผลิต ทำให้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องวางแผนนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ทุกองค์ประกอบในห่วงโซ่กาแฟได้หารือกัน พัฒนาความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและราคาที่สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งการส่งเสริมการปรับปรุงที่ดินเพาะปลูกให้มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งทางด้านการผลิต ความอุดมสมบูรณ์ และความทนทานต่อโรคและโรคระบาด

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าตามมาตรฐานคุณภาพและการจำแนกความแตกต่างของกาแฟแต่ละชนิด ควรมีการออกใบรับรองกาแฟชนิดพิเศษและการระบุแหล่งกำเนิด การกำหนดประเภทกาแฟแบบพิเศษหรือแบบกูร์เมต์ การตั้งระบบการผลิตแบบยั่งยืนหรือแบบเป็นกลางทางคาร์บอน กาแฟออร์แกนิก หรือระบบการค้าที่มีความยุติธรรม

ในส่วนของประเทศโคลอมเบีย รัฐบาลได้สนับสนุนเงินอัดฉีดจำนวน ๗๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตกาแฟ และมีการเสนอให้รัฐบาลกำหนดขายกาแฟในราคาที่สามารถครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการผลิตได้ โดยไม่ต้องอิงราคาในตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์กกำหนดขึ้น

อย่างไรก็ตาม ต้องมีการดำเนินการในระดับมหภาคด้วย กล่าวคือ การออกนโยบายที่จะสามารถพัฒนาการลงทุนสาธารณะและสร้างแรงผลักดันให้กับความสามารถในการแข่งขันของห่วงโซ่กาแฟภายในตลาด รวมทั้งต้องมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ค้ารายใหญ่ด้วย

ที่มา: https://elpais.com/elpais/2019/05/14/planeta_futuro/1557840304_495672.html

และ <https://www.agronegocios.co/agricultura/colombia-empieza-a-perder-area-cultivada-de-cafe-por-bajos-precios-2860131>

ฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

พฤษภาคม ๒๕๖๒